УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

13. мај 2022. године

ИЗВЕШТАЈ О НАУЧНОЈ ЗАСНОВАНОСТИ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

„Љубазност и нељубазност као комуниколошки феномени”
КАНДИДАТА мср Марине Вицановић и МЕНТОРА проф. др Зорице Томић

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
1. *Датум и орган који је именовао комисију*: Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду 14. септембра 2020. године, на електронској седници Одлуком **Бр. 2376/1** је образовало Комисију за одобрење теме за израду докторске дисертације мср Марине Вицановић „Љубазност и нељубазност као комуниколошки феномени“ 2. *Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назив уже научне области за коју је изабран у звање, датум избора у звање и назива факултета, установе у којој је члан комисије запослен:* 1. Ментор: др Зорица Томић, редовни професор, Комуникологија, 2011., Филолошки факултет Универзитета у Београду 2. др Др Александар Петровић, редовни професор, Културна антропологија, 2011. Филолошки факултет 3. др Душица Лечић-Тошевски, редовни професор, Психијатрија, 2008. Медицински факултет
II БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА
Марина Вицановић је рођена 1980. године у Вршцу, а одрасла је у селу Кусићу, где је завршила Основну школу „Мара Јанковић“. Гимназију „Јован Цвијић“, општег смера,

завршила је у Белој Цркви, а основне студије психологије и домастеризацију из исте области на Филозофском факултету у Новом Саду. Докторске студије уписала је 2014. године на Филолошком факултету у Београду, на смеру Култура.

Као психотерапеут – трансакциони аналитичар сертификована је од стране Савеза друштава психотерапеута Србије, чији је члан.

Као психолог и психотерапеут до сада је радила у школама (основна, средња и интернационална школа), приватним ординацијама и саветовалиштима, а волонтерски и у специјалним психијатријским болницама. Професионално се служи енглеским језиком, у психотерапији и као преводилац. Члан је Уређивачког одбора психолошке едиције Имаго у издавачкој кући Clio из Београда. Преводи стручну литературу из психологије за „Клио“ и до сада је објављено пет књига са њеним преводом. Активно учествује на научним/стручним скуповима, где објављује и излаже радове.

У слободно време бави се писањем.

III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Објављени радови у зборнику са конференције и стручним часописима:

1. Функције опсцених речи и израза у српској култури. Опсцена лексика у српском језику – зборник радова (2017, стр. 173–206). Ниш: Универзитет у Нишу, Филозофски факултет. (УДК 811.163.41'276.2)

2. Психолошка истина у роману Пад Албера Камија (I), часопис Свеске, број 123, март 2017., стр. 93–99. (УДК 821.133.1.09-31 Ками А. 82.09:111.82)

3. Психолошка истина у роману Пад Албера Камија (II), часопис Свеске, број 124, јун 2017., стр. 97–102. (УДК 821.133.1.09-31 Ками А. 82.09:111.82)

Преведена стручна литература из психологије (објављене књиге у оквиру издавачке куће Clio, Београд)

1. (2014) Психологија у образовању (I и II том) – Анита Вулфолк и сарадници .
2. (2015) Мотивисање ученика за учење – Џере Брофи
3. (2016) Психологија доброте – Салман Ахтар
4. (2017) Психологија патње – Салман Ахтар

Објављена литерарна дела

1. (2011) Зашто Јозеф М. још понекад помишља да не треба да пише, часопис Аванград, број 2, јануар 2011, стр. 25
2. (2012) Како је бити кондуктер у интер сити возу?, часопис Аванград, број 13,

јул/август 2012, стр. 32–33

IV ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ

Увидом у биографију и библиографију кандидата, Комисија сматра да кандидаткиња Марина Вицановић испуњава све услове за израду докторске дисертације.

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА
НАПОМЕНА:

За ментора је предложен др Зорица Томић, редовни професор Филолошког факултета у Београду, Семинар за друштвене науке.

Библиографија ментора са најмање 5 јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација.

1. *Komunikacija i javnost* (2004), Beograd, Čigoja štampa (str.215)
2. Cenzura kao komunikativni opstrukt (2009), Nikšić, *Sociološka luča,* br.1 (str.32-41)
3. *Razumevanje i nesporazumi,* 2014, Beograd, Čigoja, (288 стр)
4. *Knjiga o ćutanju,* 2016. Čigoja, Beograd (290 str)
5. *Da li je agon naša sudbina* (2015) Beograd, *Anali Filološkog fakulteta* (str.209-218)

Комисија сматра да др Зорица Томић, редовни професор, испуњава све услове за ментора ове докторске дисертације за област комуникологија и културологија.

VI ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ:

ОЦЕНА:

1. *формулације назива тезе (наслова)*

Комисија закључује да је назив тезе „Љубазност и нељубазност као комуниколошки феномени“ прикладан и да адекватно репрезентује суштину предложене теме истраживања.

2. *предмета (проблема) истраживања*

Љубазност и нељубазност као комуниколошки феномени

Предмет истраживања

Предмет истраживања предложене докторске дисертације „Љубазност и нељубазност као комуниколошки феномени“ кандидаткиње мср Марина Вицановић, представља истраживање два комплексна и узајамно контрастирана феномена: љубазности и нељубазности. У раду се разматрају теоријске елаборације ових фемонема, као и њихови културолошки, комуниколошки и психолошки аспекти.

Основна хипотеза која се у раду доказује је да се комплексност феномена љубазности показује у чињеници да он не мора нужно да има само позитивне, већ исто тако и негативне аспекте и последице. Представљајући категорије љубазног и нељубазног као функционалне у оквиру различитих комуниколошких, културолошких, психолошких и социјалних истраживања, мср Марина Вицановић, настоји да у свом раду укаже на њихове различите контекстуално зависне димензије, значења и фукције. Значајан део рада се бави критичком евалуацијом постојећих теорија које за предмет имају ове феномене, посебно с обзиром на опасност да у њиховом опису и објашњењу, они буду сведени само на један од могућих аспеката.

Полазећи од комплексности теме, кандидаткиња мср Марина Вицановић, већ на почетку свог рада љубазност и нељубазност третира као комуниколошке феномене, отварајући питање не само о значењу и дефиницији ових појмова већ и о њиховој функцији у процесу размене. Узимајући у обзир и категорије не/учтивости, не/пристојности, пасивности и агресивности, у раду ће се елаборирати вербални и невербални аспекти љубазног и нељубазног општења, у којем и псовке имају важну улогу. Проблем не/љубазности је третиран и из перспективе неспоразума, његовог функционализовања за креирање дистанце и/или блискости, као што се бави и употребом љубазности у манипулативне сврхе. У раду се указује и на значај позитивних аспеката изостајања љубазности, посебно у остваривању отворене комуникације и успостављању блискости, као нпр. у психотерапијском контексту, конструктивним конфликтима или у употреби псовки.

У оквиру комуниколошких теорија љубазности мср Марина Вицановић, издваја Грајсов принцип кооперативности, теорију правила Р. Лакоф, принципе љубазности Џ. Лича, Браунову и Левинсонову теорију лица, Ченов концеп самољубазности, као и Фрејзерову и

Ноленову теорију конверзационог уговора. Сагледавајући љубазност и као психолошки релевантан феномен, Марина Вицановић се позива на концепт два типа љубазности, концепт такта, проблем љубазности у контексту управљања међуљудским односима, теорију друштвене праксе, релациони аспект љубазности, као и на могућност трансаксционо аналитичког приступа овој теми. У овом делу рада кандидаткиња представља и својеврсне теорије нељубазности, као и феномене одсуства љубазности, појаву сарказма, псовања и опсценог језика. Разматрајући феномен опсецног и непристојног у комуникацији, кандидаткиња сагледава проблем табуисања језика и цензуре, као један од аспеката проблема моћи.

Указујући на културно-контекстуалну зависност ових категорија, Марина Вицановић проблем не/љубазности сагледава и као важан не само комуниколошки већ и културни феномен. Расправљајући о проблему универзалности и културних разлика у артикулацији и функционализацији ових форми општења, у раду се, посебно са увидом у њихове историјске промене, указује и на проблем релативизације стандарда социјално не/прихватљивог који је посебно видљив у домену популарне медијске културе.

Отуда се као културолошки феномен не/љубазност се сагледава и кроз призму културно зависне „анти-нормативне љубазности“, али и као културолошки скрипт, који је основа конструктивистичког притупа култури. Представљајући различите културне стандарде љубазности, кандидаткиња се осврће и на српску културу, са посебним освртом на опсцену лексику, псовке и стандарде њихове употребе. Културолошка димензија љубазности разматрана је и из перспективе „нове пристојности“ која се појављује у оквиру савремених технолошки зависних модуса комуникације.

Комисија закључује да је предложени предмет истраживања подобан својом сложеношћу, актуелношћу и значајем у области дисертације.

3. *Библиографија прелиминарних истраживања*

Кандидаткиња Марина Вицановић је приложила је прелиминарну библиографију од 123 библиографске јединице релевантне за истраживање.

БИБЛИОГРАФИЈА

1. Allan, K., & Burridge, K. (2006). Forbidden words: taboo and the censoring of language. New York: Cambridge University Press.

2. Altorfer, O. (1977). Authentic courtesy and personal power: two aims of emotional job fitness. Transactional Analysis Journal, Oct., Vol. 7, No. 4 , 339-341.

3. Arndt, H., & Janney, R. W. (1991). Verbal, prosodic, and kinesic emotive contrasts in speech. Journal of Pragmatics (15) , 521-549.

4. Baron-Koen, S. (2012). Psihologija zla. Beograd: Clio.

5. Berger, J. (1980). Transakciona analiza kao metod dijagnostike ličnosti. Avalske sveske 3: Novi pravci grupne psihoterapije, Seminar (77-91). Niš: Institut za dokumentaciju zaštite na radu.

6. Berger, J. (2000). Treći roditelj: novi pravci grupne psihoterapije. Beograd: Centar za primenjenu psihologiju Društva psihologa Srbije.

7. Bern, E. (1998). Koju igru igraš? Beograd: Ne & Bo.

8. Berne, E. (1978). Principles of group treatment. New York: Grove Press Inc.

9. Berne, E. (1966). The structure and dynamics of organizations and groups. New York: Grove Press Inc.

10. Berne, E. (1961). Transactional analysis in psychotherapy. London: Souvenir Press.

11. Blum-Kulka, S. (1987). Indirectnes and politeness in requests: same or different? Journal of Pragmatics 11 , 131-146.

12. Blum-Kulka, S. (2005). The metapragmatics of politeness in Israeli society. У: R. J. Watts, S. Ide, & K. Ehlich (ур.), Politenes in Language - Studies in its History, Theory and Practice (second revised and expanded edition) (255-280). Berlin, New York: Mouton de Gruyter.

13. Brown, P. (2018). Linguistic politeness. VIII Findings of sociolinguistic research , 1410-1416.

14. Brown, P. (2017). Politeness and impoliteness. У: Y. Huang (ур.), The Oxford handbook of pragmatics (383-399). Oxford: Oxford University Press.

15. Brown, P. (2015). Politeness and Language. У: J. D. Wright, International encyclopedia of

the social and behavioral sciences, 2nd edition, volume 18 (326-330). Amsterdam: Elsevier.

16. Brown, P., & Levinson, S. C. (1987). Politeness, some universals in language usage. Cambridge: Cambridge University Press.

17. Brown, R., & Gilman, A. (1960). The pronouns of power and solidarity. У: T. A. Sabeok (ур.), Style in language (253-276). Cambridge, Massachusetts: MIT Press.

18. Cambridge Dictionary. Прегледано 13. априла 2020., https://dictionary.cambridge.org/

19. Chen, R. (2001). Self-politeness: a proposal. Journal of pragmatics 33 , 87-106.

20. Coulmas, F. (2005). Linguistic etiquette in Japanese society. У: R. J. Watts, S. Ide, & K. Ehlich (ур.), Politeness in Language - Studies in its History, Theory and Practice (second revised and expanded edition) (299-323). Berlin, New York: Mouton de Gruyter.

21. Cronin, M. E. (2018). 'Feck off!' - exploring the relationship between impoliteness, laughter and humor in the British-Irish sitcoms 'Father Ted', 'Black books' and 'The it crowd' (докторска дисертација). Birmingham: University of Birmingham.

22. Culpeper, J. (2010). Conventionalised impoliteness formulae. Journal of pragmatics 42 , 3232-3245.

23. Culpeper, J. (2011). Politenes and impoliteness. У: K. Aijmer, & G. Andersen (eds), Sociopragmatics, Volume 5 of Handbook of pragmatics (391-436). Berlin: Mouton de Gruyter.

24. Culpeper, J. (2007). Reflections on impoliteness, relational work and power. У: D. Bousfield, & M. Locher (ур.), Impoliteness in Language (22-53). Berlin: Mouton de Gruyter.

25. Culpeper, J., & Hardaker, C. (2017). Impoliteness. У: J. Culpeper, M. Haugh, & D. Kadar (ур.), Palgrave handbook of (im)politeness (199-225). Basingstoke: Palgrave.

26. Dynel, M. (2015). The landscape of impoliteness research. Journal of politeness research, 11 (2) , 329-354.

27. Eelen, G. (2001). A critique of politeness theories. Manchester: St. Jerome Publishing.

28. Ehlich, K. (2005). On the historicity of politeness. У: R. J. Watts, S. Ide, & K. Ehlich, Politenes in Language - Studies in its History, Theory and Practice (second revised and expanded edition) (71-107). Berlin, New York: Mouton de Gruyter.

29. Elis, A., & Drajden, V. (2002). Prijmena racionalno-emocionalne bihevioralne terapije. Jastrebarsko: Naklada Slap.

30. Erskine, R. G., & Trautmann, R. L. (1996). Methods of an integrative psychotherapy.

Transactional analysis journal, 26:4 , 316-328.

31. Feldman Barrett, L. (2017). How emotions are made - The secret life of the brain. Boston, New York: Houghton Mifflin Harcourt.

32. Fraser, B. (1990). Perspectives on politeness. Journal of pragmatics 14: 2 , 219-236.

33. Gavrić, S. (1980). Dijagnostika ego stanja. Avalske sveske 3: Novi pravci grupne psihoterapije, Seminar (93-100). Niš: Institut za dokumentaciju zaštite na radu.

34. Gavrilov Jerković, V. (2003). Transakciona analiza. У: M. Biro, & W. Butollo, Klinička psihologija (298-309). Munchen, Novi Sad: Futura publikacije.

35. Goffman, E. (1967). Interaction ritual: essays on face to face behavior. New York: Pantheon Books.

36. Grice, H. P. (1975). Logic and conversation. У: P. Cole, & J. Morgan (ур.), Syntax and semantics, Volume 3: Speech acts (41-58). New York: Academic Press.

37. Gu, Y. (1990). Politeness phenomena in modern Chinese. Journal of Pragmatics 14 , 237-257.

38. Gulding, M. M., & Gulding, R. L. (2007). Promeniti život - terapija novom odlukom. Novi Sad: Psihopolis institut.

39. Haidt, J. (2012). The righteous mind. New York: Vintage Books, A Division of Random House, Inc. (издање на српском језику у припреми: Хајт, Ц., Психологија морала, Clio, Београд).

40. Hajdu, D. (2014). Nestandardni govor u švedskom i srpskom: uporedna sociolingvistička i semantička studija (докторска дисертација). Београд: Филолошки факултет.

41. Helinger, B., & ten Hevel, G. (2010). Priznati ono što jeste. Beograd: Paideia.

42. Herman, D. L. (2012). Trauma i oporavak. Novi Sad: Psihopolis institut.

43. Hol, E. (1976). Nemi jezik. Beograd: Beogradski izdavačko-grafički zavod.

44. Hol, K. S., & Lindzi, G. (1983). Teorije ličnosti. Beograd: Nolit.

45. Hughes, G. (2006). An encyclopedia of swearing. New York, London: M. E. Sharpe.

46. Ide, S., Hill, B., Carnes, Y. M., Ogino, T., & Kawasaki, A. (2005). The concept of politeness: An empirical study of American English and Japanese. У: R. J. Watts, S. Ide, & K. Ehlich, Politenes in Language - Studies in its History, Theory and Practice (second revised and expanded

edition) (281-297). Berlin, New York: Mouton de Gruyter.

47. Janney, R. W., & Arndt, H. (2005). Intracultural tact versus intercultural tact. У: R. J. Watts, S. Ide, & K. Ehlich (yp.), Politenes in Language - Studies in its History, Theory and Practice (second revised and expanded edition) (21-41). Berlin, New York: Mouton de Gruyter.

48. Jary, M. (1998). Relevance theory and the communication of politeness. Journal of pragmatics 30 , 1-19.

49. Jay, T. (2009). The Utility and Ubiquity of Taboo Words. Perspectives on psychological science, Vol. 4, No. 2 , 153-161.

50. Jay, T. (2000). Why we curse - a neuro-psycho-social theory of speech. Philadelphia, Amsterdam: John Benjamins publishing company.

51. Kahler, T. (1978). Transactional analysis reviseted. Little Rock, Arkansas: Human development publications.

52. Karpman, S. (1971). Options. Transactional Analysis Journal, Jan., Vol. 1, No. 1 , 79-87.

53. Kasson, J. F. (1999). Rudeness and civility. New York: Hill and Wang.

54. Kecskes, I. (2014). Intercultural pragmatics. New York: Oxford University Press.

55. Klepec, P. (2011). Na meti psovke. Sarajevske sveske, br. 35-36 , 146-156.

56. Krstić, P. (2011). Indeks opsovanog. Sarajevske sveske, br. 35-36 , 54-57.

57. Krstić, P. (2014). O čemu govorimo kada govorimo o psovanju. Beograd: Institut za filozofiju i društvenu teoriju.

58. Lakoff, R. T. (2005). Civility and its discontents. У: R. T. Lakoff, & S. Ide, Broadening the horizon of linguistic politeness (23-41). Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.

59. Lakoff, R. T. (1989). The limits of politeness: therapeutic and courtroom discourse. Multilingua 8-2/3 , 101-129.

60. Lakoff, R. T. (2017a). The logic of politeness; or, minding your P's and Q's (1973). У: R. T. Lakoff, & L. A. Sutton (yp.), Context counts - papers on language, gender and power (37-51). New York: Oxford University Press.

61. Lakoff, R. T. (2017b). When talk is not cheap - psychotherapy as conversation (1979). У: R. T. Lakoff, & L. A. Sutton (yp.), Context counts: papers on language, gender and power (137-145). New York: Oxford University Press.

62. Lakoff, R. T., & Ide, S. (2005). Broadening the horizon of linguistic politeness. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.

63. Lakoff, R. T., & Sutton (ур.), L. A. (2017). Context counts - papers on language, gender and power. New York: Oxford University Press.

64. Leech, G. N. (1983). Principles of pragmatics. London, New York: Longman.

65. Leech, G. (2014). The pragmatics of politeness. New York: Oxford Iniversity Press.

66. Locher, M. A. (2008). Relational work, politeness and identity construction. У: G. Antos, E. Ventola, & T. Weber (ур.), Handbooks of applied linguistics. Volume 2: Interpersonal communication (509-540). Berlin/New York: Mouton de Gruyter.

67. Locher, M. A. (2011). Situated impoliteness: the interface between relational work and identity construction. У: B. L. Davies, M. Haugh, & A. J. Merrison (ур.), Situated politeness (187-208). New York: Continuum.

68. Locher, M. A., & Bousfield, D. (2008). Introduction: Impoliteness and power in language. У: D. Bousfield, & M. A. Locher (ур.), Impoliteness in language: studies on its interplay with power in theory and practice (1-13). Berlin: Mouton de Gruyter.

69. Locher, M. A., & Watts, R. J. (2005). Politeness theory and relational work. Journal of Politeness Research 1 , 9-33.

70. Milivojević, Z. (2007). Emocije. Novi Sad: Psihopolis institut.

71. Panić Kavgić, O. (2014). Jezički ispoljena učtivost pri slaganju i neslaganju sa sagovornikom: uporedna analiza engleskih, srpskih i prevedenih filmskih dijaloga (докторска дисертација). Novi Sad: Filozofski fakultet, Univerzitet u Novom Sadu.

72. Panić Kavgić, O. (2019). Učtivost pri neslaganju i slaganju u engleskom i srpskom jeziku. Novi Sad: Filozofski fakultet Novi Sad.

73. Peterson, J. B. (2017., 18. мај). 2017/05/17: Senate hearing on Bill C16. Прегледано: 3. априла 2021., YouTube: https://www.youtube.com/watch?v=KnIAAkSNtqo

74. Radovanović, M. (2003). Sociolingvistika. Sremski Karlovci, Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića.

75. Rennie, D. L. (1994). Clients' deference in psychotherapy. Journal of counseling psychology, Vol. 41, No. 4 , 427-437.

76. Riđić, D. (2019). Posredna trauma kod pomagača. In T. Mirović, & M. Tomašević (ur.), Trauma - naša priča (pp. 166-181). Beograd: Centar za shema terapiju.

77. Ristić, S. (2010). Diskurs psovki u srpskom jeziku. In V. Vasić, Diskurs i diskursi, zbornik u čast Svenki Savić (pp. 195-212). Novi Sad: Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu.

78. Savić, S., & Mitro, V. (1998). Psovke!!! Novi Sad: Futura publikacije.

79. Scheuermann, L., & Taylor, G. (1997). Netiquette. Internet Research: Electronic Networking Applications and Policy, Vol. 7, No. 4 , 269-273.

80. Shea, V. (1994.). The Core Rules of Netiquette - Summary. Прегледано 23. јануара 2022., Netiquette (електронско издање књиге): http://www.albion.com/netiquette/book/index.html

81. Spencer-Oatey, H. (ур.), (2008). Culturally speaking - culture, communication and politeness theory. New York: Continuum International Publishing Group.

82. Sperber, D., & Wilson, D. (1995). Relevance: Communication and cognition. Oxford: Blackwell.

83. Stern, C. (1978). Congruent and incongruent transactions. Transactional Analysis Journal, Oct., Vol. 8, No. 4 , 312-315.

84. Stevanović, L. (2012). Magična moć opscenih reči u ženskoj reveni. Poznanskie studia slawistyczne nr 3/2012 , 173-186.

85. Stewart, I., & Joines, V. (1987). TA today. Kingston-on-Soar, Nottingham, England; Chapel Hill, North Carolina, USA: Lifespace Publishing.

86. Stjuart, I. (2012). Veština savetovanja u transakcionoj analizi. Novi Sad: Psihopolis institut.

87. Tabs, S. (2013). Komunikacija - principi i konteksti. Beograd: Clio.

88. Tedre, M., Kamppuri, M., & Kommers, P. (2006). An approach to global netiquette research. IADIS International Conference on Web Based Communities, (367-370).

89. Terkl, Š. (2020). Obnovimo razgovor. Beograd: Clio.

90. Terkl, Š. (2011). Sami zajedno. Beograd: Clio.

91. The Free Dictionary. Прегледано 13. априла 2020., https://www.thefreedictionary.com/

92. Tomić, Z. (2016). Knjiga o ćutanju. Beograd: Čigoja štampa.

93. Tomić, Z. (2003). Komunikologija. Beograd: Filološki fakultet; Čigoja štampa.

94. Tomić, Z. (2014). Razumevanje i nesporazumi. Beograd: Čigoja štampa.

95. Trbojević Milošević, I. (2011). E-Mailing & Politeness. Филолошки преглед - часопис за

страну филологију , 53-61.

96. Uspenski, B. (2000). "Zavetne skaske" A. G. Afanasjeva. У: D. Ajdačić, Erotsko u folkloru Slovena (443-464). Beograd: Stubovi kulture.

97. Valen, S. R., Diđuzepe, R., & Drajden, V. (2014). REBT: terapijski vodič za racionalno-emotivno bihejvioralnu terapiju. Novi Sad: Psihopolis institut.

98. Van Lancker, D., & Cummings, J. L. (1999). Expletives: neurolinguistic and neurobehavioral perspectives on swearing. Brain research review 31 , 83-104.

99. Vingerhoets, J. J., Bylsma, L. M., & de Vlam, C. (2013). Swearing: a biopsychosocial perspective. Psychological topics 22, 2 , 287-304.

100. Watts, R. J. (2005). Linguistic politeness and politic verbal behaviour: Reconsidering claims for universality. У: R. J. Watts, S. Ide, & K. Ehlich (ур.), Politenes in Language - Studies in its History, Theory and Practice (second revised and expanded edition) (43-69). Berlin, New York: Mouton de Gruyter.

101. Watts, R. J. (2005). Linguistic politeness research: Quo vadis? У: R. J. Watts, S. Ide, & K. Ehlich (ур.), Politenes in Language - Studies in its History, Theory and Practice (second revised and expanded edition) (xi-xlvii). Berlin, New York: Mouton de Gruyter.

102. Watts, R. J. (2003). Politeness. New York: Cambridge University Press.

103. Watts, R. J., Ide, S., & Ehlich (ур.), K. (2005). Politenes in Language - Studies in its History, Theory and Practice (second revised and expanded edition). Berlin, New York: Mouton de Gruyter.

104. Wierzbicka, A. (2003). Cross-Cultural Pragmatics: The Semantics of Human Interaction. Berlin, New York: Mouton de Gruyter.

105. Woollams, S., & Brown, M. (1978). Transactional analysis. Ann Arbor: Huron Valley Institute Press.

106. Богдановић (ур.), Н. (1998). Опсцена лексика - зборник радова. Ниш: Просвета.

107. Богдановић, Н. (1997). И ја теби. Ниш: Просвета.

108. Богдановић, Н. (1998). Псовка наша насушна. У: Н. Богдановић (ур.), Опсцена лексика - зборник радова (11-17). Ниш: Просвета.

109. Босић, М. (1996). Годишњи обичаји Срба у Војводини. Нови Сад - Сремска Митровица: Прометеј - Монада.

110. Вицановић, М. (2017). Функције опсцених речи и израза у српској култури. Опсцена

лексика у српском језику - зборник радова (173-206). Ниш: Универзитет у Нишу, Филозофски факултет.

111. Гаврилов Јерковић, В. (2008-2009). Белешке са предавања на курсу из трансакционе анализе на мастер студијама (необјављено). Нови Сад: Филозофски факултет.

112. Златковић, И. Р. (2015). Типологија хумора у српској усменој прози (докторска дисертација). Београд: Филолошки факултет.

113. Ковач, J. (2020). Когнитивни културни модели и принципи учтивости у академском дискурсу: Србија и Шпанија као студије случаја (докторска дисертација). Београд: Филолошки факултет.

114. Коковић, Д. (2003). Место псовке у свакодневном животу. Симпозијум Сеоски дани Сретена Вукосављевића: зборник радова са XX научног скупа, 18-20. септ. 1998. (pp. 157-162). Пријепоље: Дом револуције.

115. Мандић, М., & Ђурић, Љ. (2015). Псовка као фолклорни жанр: на примеру "Јебем ти сунце". Савремена српска фолклористика II (зборник радова) , 291-316.

116. Мутавџић, П., & Сивачки, А. (2015). Балкански језици и опсцени дискурс. Jezik, književnost, diskurs: jezička istraživanja (551-565). Ниш: Филозофски факултет Универзитета у Нишу.

117. Николић (ур.), М. (2011). Речник српскога језика (измењено и поправљено издање). Нови Сад: Матица српска.

118. Петровић, Д. С. (2019). Умешност комуницирања. Београд: Клио.

119. Раденковић, Љ. (1996). Симболика света у народној магији Јужних Словена. Ниш: Просвета.

120. Савић, С. (1995). Истраживање савременог градског комплекса: употреба псовки. Научни састанак слависта у Вукове дане, 23/2 (161-176). Београд: Међународни славистички центар на Филолошком факултету.

121. Ћосић, П., & и др. (2008). Речник синонима. Београд: Корнет.

122. Чаусидис, Н. (2000). Ромбични елементи као средства транспозиције плодности између човека и природе. Кодови словенских култура (5) - Земљорадња , 15-28.

123. Шипка, Д. (2011). Речник

1. *Циљеви истраживања*

Марина Вицановић узима за циљ предложене тезе, да покаже комплексност не/љубазности као комуниколошког и културно-зависног феномена. Основна хипотеза која се у раду доказује је да се вишедимензионалност и мултифункционалност феномена љубазности и нељубазности, показују у чињеници да први не мора нужно да има само позитивне, већ исто тако и негативне аспекте и последице, као и да обратно важи за други. Циљ рада је утврђивање, опис и евалуација њљихових многих функција не само у процесу интерперсоналне комуникације, већ и као регулаторних принципа и обележја различитих култура.

План рада и методе истраживања

Истраживање Марине Вицановић полази од детаљног разматрања категорија љубазности и нељубазности као и њима сродних и контрастираних појмова. Ослањајући се на бројне комуниколошке, културолошке и психолошке теорије љубазности, кандидаткиња настоји да не/љубазност сагледа као мултифункционални и као мултидимензионални феномен људског општења. У раду ће се истражити и културна, односно, контекстуално зависна димензија значења и тумачења овог феномена. У раду ће се истражити и проблем вредновања у интерпретацији разчличитих форми нељубазног, непристојног и опсценог. На крају, да би остварила дефинисани циљ истраживања, Марина Вицановић уводи у разматрање категорије блискости и дистанце, како би доказала двоструку функцију феномена не/љубазног у комуникацији.

Очекивани резултати:

Марина Вицановић очекује да ће ово истраживање показати да феномени љубазности и нељубазности представљају комплексне структуре, у којима се сабирају две опречне функције, потврђивања и опозивања културних норми социјалне комуникације, те да је и њихово значење и разумевање контекстуално зависно. Такође, кандидаткиња очекује да ће SWOT анализа показати све предности и недостатке постојећих приступа изучавању овог феномена.

VII ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ КАНДИДАТА **НАПОМЕНА:**
На основу наведених података о кандидату, Комисија констатује да је кандидаткиња Марина Вицановић подобна за израду докторске дисертације. На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констатује да је предложена тема подобна за израду докторске дисертације у комуникологије и културологије. На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је др Зорица Томић подобна за ментора предложене докторске дисертације. На основу изнетог Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе позитивне оцене о подобности кандидаткиње Марине Вицановић и предложене теме докторске дисертације: „Љубазност и нељубазност као комуниколошки феномени“, а да се за ментора именује др Зорица Томић, редовни професор Филолошког факултета у Београду.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1. др Зорица Томић, редовни професор, комуникологија, 2011, Филолошки факултет

2. др Александар Петровић, редовни професор, културна антропологија, 2011, Филолошки факултет

3. др Душица Лечић -Тошевски, Редовни професор, психијатрија, 2008, Медицински факултет